

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Betinget vedtak om akkreditering av
fagskoleutdanningen Drift av havn**
FAGSKOLEN I NORD

2024

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Fagskolen i Nord
Sakkyndige	Trond Eftedal, Olga Gjerald, Kari Bjørnaas, Edvart Aune og Synnøve Sunne Hasslan
Dato for vedtak	26.04.2024
NOKUTs saksnummer	22/09273

Hva søknaden gjelder

Fagskolen i Nord (organisasjonsnummer 927407566) søkte NOKUT 15.09.2022 om akkreditering av *Drift av havn* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 60 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted Internett, Tromsø og Gardermoen.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	6
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	8
2.1 Utdanningens navn.....	8
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur.....	9
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet.....	10
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	11
2.5 Avtaler, omfang og nivå.....	15
2.6 Opptakskrav.....	15
2.7 Politiattest	17
2.8 Skikkethetsvurdering	18
2.9 Fagmiljø	19
2.9.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt	19
2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	22
2.10 Sensorer og praksisveiledere.....	25
2.10.1 Praksisveiledernes kompetanse	25
2.10.2 Sensorenes kompetanse.....	25

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Drift av havn*, 60 studiepoeng, nettbasert med samlinger, ved Fagskolen i Nord, er delvis oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor utdanningen med vilkår om at dere retter opp i manglene som er påpekt i rapporten.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 15.09.2022.

Vedtaket gjelder for utdanningssted Internett, Tromsø og Gardermoen.

Dere må oppfylle følgende krav, men dere trenger ikke sende NOKUT dokumentasjon på disse endringene:

- Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, jf. § 2 første avsnitt bokstav b.

Dere må fjerne kravet til antall år praksis i beskrivelsen av realkompetansevurdering, fordi realkompetanse kan opparbeides på mange arenaer som ubetalt arbeid, organisasjonsarbeid, kurs eller lignende, jf. fagskoleforskriften § 2 første avsnitt bokstav b.

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt punkt a.

Dere må stille krav som sikrer at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Dere må spesifisere og konkretisere hva som regnes som relevant utdanning.

Dere må presiserer hvilke typer utdanningsfaglige utdanninger den utdanningsfaglige ansvarlige skal ha, for å sikre at utdanningen er rettet mot læring minst på nivå med vgo.

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

Dere må sørge for at den utdanningsfaglig ansvarlige har utdanningsfaglig utdanning som retter seg mot voksnes læring minst på nivå med videregående opplæring.

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

Dere må stille konkrete krav til sensorenes kompetanse.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

Dere må starte opp utdanningen innen tre år

Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdatoen. Dere må starte opp utdanningen innen tre år fra vedtaksdatoen. Dersom dere ikke har startet opp utdanningen innen tre år, vil akkrediteringen falle bort, jf. fagskoleforskriften § 52.

Dere må melde fra om noen type endringer i den akkrediterte utdanningen

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 lister opp endringer som er meldepliktige. Dersom dere vil gjøre meldepliktige endringer i den akkrediterte utdanningen, må dere melde fra til NOKUT før dere

gjennomfører endringen. NOKUT vurderer om endringene gjør det nødvendig å søke om ny akkreditering.

Dere kan velge om dere vil tilby utdanningen på heltid eller deltid

Dersom utdanningen er akkreditert som heltidsutdanning, kan dere også tilby den som deltidsutdanning uten å melde fra til NOKUT. På samme måte kan dere tilby en akkreditert deltidsutdanning som heltidsutdanning. Begge disse endringene forutsetter at dere følger samme utdanningsform, og at utdanningen ellers er i samsvar med akkrediteringen og kravene til fagskoleutdanning.

Dere må rapportere til Statistisk sentralbyrå og DBH Fagskolestatistikk

Statistisk sentralbyrå (SSB) vil tildele denne utdanningen en NUS-kode. Dere skal bruke koden når dere rapporterer om utdanningen til SSB og til DBH Fagskolestatistikk.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på. Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden «Drift av havn».

I beskrivelsen av utdanningen i søknaden oppgir dere følgende om innholdet:

«Studiet vil gi nødvendig kompetanse for å kunne fungere i et havnemiljø som saksbehandler eller mellomleder. Den havnespesifikke delen vil gjøre studenten i stand til å arbeide med havne- og farvannsloven, overholde ISPS -regelverket, tolke havnedata og digitale kartløsninger, delta i havneoperasjoner samt være en god samarbeidspartner i beredskapen i havnen.

Den mer generelle delen vil gi kompetanse innen prosjektledelse, forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av infrastruktur (FDVU), IKT- og IT-sikkerhet, offentlig anskaffelser samt bestillerkompetanse.»

Vurdering

Vi vurderer at navnet reflekterer innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene og emnene i utdanningen. Innholdet i utdanningen inneholder viktige områder av kunnskap og ferdigheter for en som en ansatt i drift av havn som saksbehandler eller mellomleder. «Drift av havn» er derfor et dekkende navn på utdanningen.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen. For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende fire emner:

- Prosjekt og forvaltning av eiendom (15 stp.)
- Rammebetingelser (15 stp.)
- Havnesikkerhet (20 stp.)
- Innkjøpskompetanse (10 stp.)

Vi gjengir ikke beskrivelsen av temaene under de ulike emnene her, men viser til temaene som framgår av vedlegget om utdanningens innhold og struktur.

Vurdering

Vi vurderer at innholdet og strukturen er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Vår vurdering er at dere har levert en realistisk plan for utdanningen. Innholdet i emnene tar for seg de viktigste hovedtemaene som bør inngå i en utdanning rettet mot drift av havn med et omfang på 60 studiepoeng. Oppdelingen av og navnene på emnene er naturlig ut fra innholdet og omfanget (antall studiepoeng), og er passende ut fra temaenes innhold og kompleksitet. Navnet på emnene og temaene er i stor grad speilet i det overordnede læringsutbyttet. Vi vurderer derfor at innholdet er egnet til å oppnå læringsutbyttet.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanning skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. Fagskolen må i søknaden vise at de har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere skriver at avdeling maritime og marine fag har arbeidet med utdanningen fra og med desember 2020, først uformelt og deretter med en etablert gruppe. Gruppen har vært referansepersoner og bistått med kompetanse inn i utformingen av søknaden og strukturen i utdanningen. Deltagere i dette har vært Oslo Havn KF, Harstad Havn KF samt bransjeorganisasjonen for havnene i Norge - Norske Havner. Sistnevnte har tatt opp utdanningen på styremøte i Norske Havner der framlegget ble veldig godt mottatt.

Dere oppgir også at Norske Havner har gjennomført en kompetansekartlegging som belyser innen hvilke områder havnene ønsker å heve kompetansen. Havnene er veldig ulikt satt sammen, fra noen få ansatte i Berlevåg Havn til Oslo Havn med 100 ansatte. Målet med kompetansekartleggingen var å finne en del temaer som kunne være felles for så mange havner som mulig.

Etter at kompetanseundersøkelsen var gjennomført, har fagskolen tatt ut 10 temaer som utdanningen skal inneholde fordelt på 4 emner over 4 semester. Fagskolen har arbeidet med opprettingen av utdanningen i en rekke nettmøter og et fysisk møte i Oslo.

Dere oppgir at faglig råd for utdanningen konstitueres med samarbeidsaktørene nevnt ovenfor og Fagskolen i Nord. Etter godkjenning av studieplanen og oppstart av utdanningen bidrar samarbeidsaktørene med en årlig evaluering av kvalitet og relevans, med gjennomgang av studieplanen etterfulgt av møte(r) for å diskutere eventuelle endringer og ønsker. Fagskolen opprettholder kontakten og gjennomfører minimum to møter per år og minimum én gjennomgang av studieplanen i forkant av en årlig revisjon. Avtalene om samarbeid om utvikling og drift av utdanningen er signert 10. januar 2022. Samarbeidsaktørene vil også bli oppfordret til å bidra med prosjektoppgaver, gjesteforelesere og ta imot studenter og lærere til bedriftsbesøk.

Vurdering

Dere beskriver at dere har samarbeidet med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen. Vi vurderer at samarbeidet med de navngitte virksomhetene og bransjeorganisasjonen har sikret tilfredsstillende bredde i utviklingen av utdanningen, og at samarbeidet også vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet framover. Vi vurderer videre at planene for det fremtidige samarbeidet er tilstrekkelig. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på
--

hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c. Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte. Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som spiller hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt.
- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er oppfylt.
- Kravet om utdanningens omfang er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 60 studiepoeng og ligger på nivå 5.1.

Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om begreper, prosesser og verktøy som anvendes innenfor prosjektledelse og forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom
- har innsikt i relevant regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet innenfor fagområdet prosjektledelse og forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom
- har kunnskap om standarder som anvendes innenfor fagområdet prosjektledelse og forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom
- har kunnskap om de juridiske begreper og prosesser som anvendes innenfor fagområdet havne- og farvannsloven og generelt lovverk som anvendes av bransjen
- har innsikt i havne- og farvannsloven og lovverk som er i bruk som saksbehandler i en norsk havn
- har kunnskap om maritim terminologi og utstyr som anvendes for å planlegge og gjennomføre maritime havneoperasjoner
- har innsikt i regelverk og standarder som gjelder for maritime operasjoner
- har bransjekunnskap og kjennskap til begreper innen havnesikkerhet og beredskap så vel som IKT og IT sikkerhet
- har innsikt i ISPS regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet i arbeidet med havnesikkerhet
- har kunnskap om de grunnleggende prinsippene som gjelder ved gjennomføring av offentlige anskaffelser
- har kunnskap om de sentrale rettsreglene for gjennomføring av offentlige anskaffelser
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap og forstår egen bransjes/yrkes betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap innenfor forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom og på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan anvende datasystemer som er knyttet til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom
- kan kartlegge situasjoner som oppstår og indentifisere faglige problemstillinger innenfor forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom
- kan anvende verktøy og teknikker som er nødvendige innenfor fagfeltet prosjektledelse
- kan anvende faglig kunnskap innenfor fagfeltene havne- og farvannsloven, lovverk til bruk i saksbehandlingen og maritime havneoperasjoner samt kan finne nødvendig informasjon og fagstoff innenfor fagfeltene
- kan anvende nødvendige dataprogrammer innenfor fagfeltet havnedata og kartløsninger
- kan anvende relevante verktøy innenfor havnesikkerhet og beredskap
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant innenfor havnesikkerhet og beredskap
- kan kartlegge en IKT- og IT- sikkerhetssituasjon og indentifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak innenfor fagfeltet
- kan finne kritiske suksessfaktorer og risiko, og prioritere kostnad, tid og omfang knyttet til fagfeltet innkjøpskompetanse

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av arbeidet som offentlig tjenesteperson i en havn
- kan bidra til å utføre forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling for en bygningsmasse på en rasjonell og effektiv måte i tråd med eiers interesser, leietagers behov og i henhold til gjeldende lover og forskrifter
- kan utføre arbeidet etter havnebrukernes behov
- kan bygge relasjoner med andre ansatte i havnene på tvers av fag, samt andre eksterne brukere av havnen

Vurdering

Dere oppgir et nivå på læringsutbyttet og et innhold og kvalifikasjoner i utdanningen som indikerer at 60 studiepoeng er riktig omfang på utdanningen.

Vi vurderer at dere har læringsutbyttebeskrivelser som i tilfredsstillende grad dekker kvalifikasjonene i NKR. Utbyttebeskrivelsene er formulert på riktig nivå (5.1), og ligger under de riktige kategorier av kvalifikasjoner (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse).

Dere har laget overordnede læringsutbyttebeskrivelser som får fram de ulike temaene utdanningen dekker. Slik sett kommer det tydelig frem innenfor hvilke områder kandidaten vil ha kunnskaper og ferdigheter etter endt utdanning.

Utover å angi temaene i utdanningen, er de fleste formuleringene i læringsutbyttene svært nært opp til formuleringene i NKR.

Samlet sett har vi likevel vurdert at læringsutbyttet beskriver kvalifikasjoner som er tilstrekkelig til å utøve yrket. Vi viser da til at dere overordnet beskriver de hovedtemaene som kandidaten må ha av kompetanse når kandidaten skal utøve kvalifikasjonene i yrket.

Samlet sett er kravet oppfylt.

Anbefaling:

Dere kunne med fordel brukt formuleringer som er mer konkrete for kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innenfor de angitte temaene. Dere har for eksempel foretatt konkretiseringer i læringsutbyttet «kan finne kritiske suksessfaktorer og risiko, og prioritere kostnad, tid og omfang knyttet til fagfeltet innkjøpskompetanse». Dette læringsutbyttet er fortsatt overordnet, men gir mer informasjon om kandidatens kvalifikasjoner enn for eksempel læringsutbyttet «kan kartlegge situasjoner som oppstår og identifisere faglige problemstillinger innenfor forvaltning, drift,

vedlikehold og utvikling av eiendom». Vi anbefaler at dere i fremtidige utdanninger dere utvikler, jobber mer med konkretisering av læringsutbyttebeskrivelsene.

2.5 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

«Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt. Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt. Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være «relevant» for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er i tråd med regelverket.
- Beskrivelse av realkompetansevurdering er ikke i tråd med regelverket.

Dere må oppfylle følgende krav, men dere trenger ikke sende NOKUT dokumentasjon på disse endringene:

Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, jf. § 2 første avsnitt bokstav b.

Dere må fjerne kravet til antall år praksis i beskrivelsen av realkompetansevurdering, fordi realkompetanse kan opparbeides på mange arenaer som ubetalt arbeid, organisasjonsarbeid, kurs eller lignende, jf. fagskoleforskriften § 2 første avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav:

1. Fullført og bestått videregående opplæring med relevant fagbrev/svennebrev
2. Realkompetansevurdering. Ved opptak med bakgrunn i realkompetanse, må søker fremlegge dokumentasjon på at vedkommende har realkompetanse tilsvarende de ordinære opptakskravene og være fylt 23 år innen opptaksåret.
3. Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre relevant fag-/svenneprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve innen første semester.

Relevante fagbrev er: Havbruksteknikkfaget, Akvakulturfaget, Fiske- og fangst, Matrosfaget, Skipsmotormekanikerfaget, Sikkerhetsfaget, Service- og administrasjonsfaget og Byggdrifterfaget.

Realkompetanse

De som ikke har fagbrev eller tilsvarende formell kompetanse, kan søke med grunnlag i realkompetanse som tilsvarer vg1 og vg2 i videregående opplæring, og minst 5 år dokumentert praksis fra relevante fagområder (fagområdene som er nevnt i avsnittet over). Realkompetansen vurderes i tråd med Lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 16 og Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning § 7. Søker skal dokumentere kompetansen i felles allmennfag tilsvarende nivå 4 i NKR ved søking til studiet. Ved realkompetansevurdering, må du ha fylt 23 år i søkeråret.

Vurdering

Vi vurderer at opptakskravet er relevant for en fagskoleutdanning innen drift av havn. Vi vurderer også at det er sammenheng mellom opptakskravet, utdanningens innhold og kravene til kvalifikasjoner i det arbeidsfeltet kandidatene skal ut i (læringsutbyttet). Det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Realkompetanse:

Vi vurderer at retningslinjene for realkompetansevurdering ikke er i samsvar med regelverket. Dere oppgir at søkere med realkompetanse må ha minst fem års dokumentert praksis fra relevante fagområder. Dere kan ikke stille absolutte krav til antall år praksis, fordi realkompetanse kan opparbeides på mange arenaer som ubetalt arbeid, organisasjonsarbeid, kurs eller lignende, jf. fagskoleforskriften § 2 bokstav b. Dere må derfor fjerne kravet til antall års praksis i beskrivelsen av realkompetansevurdering.

2.7 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden. Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder».

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra Fagskoleforskriften § 26

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i lærings situasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Fagmiljø

2.9.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig. De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i

forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Vi viser for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene dere stiller til den faglig ansvarlige er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene dere stiller til utdanningsfaglig ansvarlig er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene dere stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene dere stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Dere må oppfylle følgende krav, men dere trenger ikke sende NOKUT dokumentasjon på disse endringene:

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt punkt a.

Dere må stille krav som sikrer at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Dere må spesifisere og konkretisere hva som regnes som relevant utdanning.

Dere må presiserer hvilke typer utdanningsfaglige utdanninger den utdanningsfaglige ansvarlige skal ha, for å sikre at utdanningen er rettet mot læring minst på nivå med vgo.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet (dokumentet som viser hvilke krav fagskolen har fastsatt). Vi vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Vi vurderer at kravene dere har stilt til faglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket, fordi dere ikke stiller konkrete utdanningskrav til faglig ansvarlig. Dere oppgir kun et generelt krav om at faglig ansvarlig skal ha en faglig kompetanse som tilsvarer kompetansekravet til tilbudet eller høyere der det er påkrevet. Videre har dere som et generelt krav at ved de utdanningene der det er utarbeidet spesifikke krav til lærers kompetanse innen fagområdet, skal den fagansvarlige ha kompetansekrav som følger av dette. Dere krever også at faglig ansvarlig skal ha kjennskap til drift av havn og ha

utdanningsfaglig kompetanse. I tillegg krever dere at vedkommende har erfaring fra lederstilling i havneforetak. Dere stiller også en del andre tilleggskrav som er relevante, knyttet til IKT-kunnskaper og pedagogiske og personlige kompetanse/egenskaper.

Dere må stille konkrete utdanningskrav til faglig ansvarlig for den omsøkte utdanningen som sikrer at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, ved for eksempel å angi de mest relevante utdanningene som vil kunne oppfylle kravet.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Vi vurderer at de kravene dere har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket. Dere stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig skal ha «minimum 60 studiepoeng i pedagogikk», uten videre presisering av hvilke pedagogiske utdanninger som er godkjent. Det er et krav at utdanningsfaglig utdanning skal være rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet dere har satt vil ikke sikre at utdanningsfaglig ansvarlig har riktig type pedagogisk kompetanse. Dere krever videre at utdanningsfaglig ansvarlig skal ha en pedagogisk kompetanse som er tilpasset undervisningsformene ved tilbudene. For et nettpedagogisk tilbud krever dere også at utdanningsfaglig ansvarlig skal ha formell kompetanse i nettpedagogikk. Vi legger til grunn at dette også gjelder for den omsøkte utdanningen, som er nettbasert med samlinger.

I tillegg krever dere at utdanningsfaglig ansvarlig må ha arbeidet med undervisning på fagskolenivå eller høyere. Vi vurderer at kravene dere stiller til tilleggskompetanse er relevant for rollen.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Dere har som krav til alle faglærere, uavhengig av utdanning, at de skal ha minimum høyere fagskolegrad. Dere har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne. Kravet for emnet «prosjektledelse og forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom» er minst utdanning på fagskolenivå eller høyere, og praktisk erfaring innen fagområdet FDVU. Kravet for emnet «rammebetingelser – tema havne- og farvannsloven» er kompetanse i emnets innhold. Kravet for emnet «rammebetingelser – maritime operasjoner» er maritimt D1 sertifikat og inngående kjennskap til havneoperasjoner. Kravet til emnet «havnesikkerhet – havnedata og kartløsninger» er erfaring med dette. Kravet til emnet «havnesikkerhet og beredskap» er godkjent ISPS (RSO)-myndighet og erfaring fra beredskapsarbeid. Kravet til emnet «havnesikkerhet – IKT- og IT-sikkerhet» er fagskoleingeniør eller IT-ingeniør.

Kravene dere har stilt til emnene sikrer at det finnes personer i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå, fordi dere stiller et generelt krav om minimum fagskoleutdanning for å undervise i alle emnene og spesifikt i tre av emnene.

Vi vurderer at kompetansekravene dere har stilt til faglærerne står i forhold til utdanningens innhold og egenart. Vi legger da til grunn at dere stiller som minimumskrav at alle faglærere skal ha minst høyere fagskolegrad, også for de emnene der dere bare angir krav om erfaring fra eller kunnskap i emnet.

Dere har stilt krav om at det skal finnes personer med utdanningsfaglig kompetanse ved at dere krever at utdanningsfaglig ansvarlig skal ha minst 60 studiepoeng med pedagogikk og kompetanse i nettpedagogikk. I tillegg krever dere at utdanningsfaglig ansvarlig må ha arbeidet med undervisning på fagskolenivå eller høyere.

Dere har stilt krav om relevant og oppdatert yrkeserfaring. Vi viser til det generelle kravet om at alle faglærere skal ha minimum fem års praksis relatert til fagfeltet som de skal undervises i, og videre at for denne utdanningen må yrkeserfaringen være fra de seneste fem til ti årene.

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet i og egenarten til denne utdanningen. Vi vurderer at kravet om minimum én 100 % stilling per 30 studiepoeng er tilstrekkelig for den studentmassen som dere planlegger å ta opp. Studentmassen er oppgitt å være 10 studenter. I tillegg oppgir dere å skulle ha minimum en 100 % stilling med fast tilsatt personell tilknyttet det enkelte tilbud.

Anbefaling

Dere har beskrivelser av kvalifikasjoner på ulike generaliseringsnivå og i to ulike dokument. Det gjør det krevende å se hvilke krav som faktisk gjelder for denne utdanningen. Vi anbefaler at dere lager én dekkende kravspesifikasjon for den omsøkte utdanningen der de generelle kravene dere har til pedagogisk personale er flettet inn.

2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger. Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad

avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær. Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet. I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe. Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen. Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige. Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den utdanningsfaglig ansvarlige sin utdanning er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften
- Vi vurderer ikke om fagmiljøet som helhet oppfyller kravene til kompetanse fordi dere ikke har avklart hvem som dere skal ansette i alle stillingene.

Dere må oppfylle følgende krav, men dere trenger ikke sende NOKUT dokumentasjon på disse endringene:

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

Dere må sørge for at den utdanningsfaglig ansvarlige har utdanningsfaglig utdanning som retter seg mot voksnes læring minst på nivå med videregående opplæring.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til dokumentet med tabell med oversikt over fagmiljøet. Vi vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Dere har enda ikke ansatt de to faglærerne dere oppgir dere skal ansette i fulle stillinger, men gjengir de samme kravene til disse som i kravspesifikasjonen.

Vi har over vurdert at kravene dere stiller i kravspesifikasjonen er i tråd med regelverket, og forutsetter at de som blir ansatt følger kravene som er fastsatt der.

Faglig og utdanningsfaglig ansvarlig

Vi vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har utdanning som sjøkaptein og 60 studiepoeng i offentlig saksbehandling. Han har i tillegg 60 studiepoeng i pedagogikk og har utdanning som sjøkaptein. Han har arbeidet som havnekaptein i Narvik havn KF i syv år og har jobbet som faglærer og avdelingsleder ved en fagskole.

Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling ved fagskolen og vil i tillegg være faglig ansvarlig for to maritime utdanninger på 120 studiepoeng. Vi vurderer at minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 % stilling) er oppfylt.

Den faglig ansvarlige er også utdanningsfaglig ansvarlig. Han vil være utdanningsfaglig ansvarlig for to andre utdanninger, og vil ha 30 % stillingsressurs for oppfølging av utdanningen.

Vi vurderer at han ikke har en relevant utdanningsfaglig utdanning, da den ikke er dokumentert å rette seg mot undervisning minst på nivå med videregående opplæring. Dersom den som er oppgitt som utdanningsfaglig ansvarlig nå ikke oppfyller dette kravet, må dere bytte den utdanningsfaglig ansvarlige ut med en som oppfyller kravene.

Fagmiljøets størrelse

Vi vurderer at størrelsen på det planlagte fagmiljøet med 2,5 årsverk står i forhold til planlagt antall studenter på 10. Omtrent halvparten av de planlagte årsverkene utgjøres av fast ansatte.

2.10 Sensorer og praksisveiledere

2.10.1 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveilederne. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.10.2 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkelt emne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til

læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Dere må oppfylle følgende krav, men dere trenger ikke sende NOKUT dokumentasjon på disse endringene:

Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

Dere må stille konkrete krav til sensorenes kompetanse.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet og sensorer. Vi vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Vi vurderer at kravene dere stiller til sensorenes kompetanse er for generelle. Dere stiller krav om at sensorene skal ha formell utdanning på nivå med eller på nivå over høyere fagskolegrad, som er relevant for det emnet de skal være sensor for. Sensor skal være knyttet til det yrkesfeltet som de skal være sensor for, eller ha stilling i offentlig virksomhet som krever deres kompetanse. Ettersom kravene er for generelle, er det ikke mulig å vurdere om dere stiller krav som sikrer at sensorene har kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.

Dere må spesifisere hva slags kompetanse sensorene skal ha for å kunne vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Dere bør også få fram hvordan dere sikrer sensorenes vurderingskompetanse og kjennskap til læringsutbyttet i emnene.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Trond Eftedal

Trond Eftedal har over 20 års undervisnings- og ledererfaring fra Fagskolen Innlandet. Han har hatt ulike oppgaver og ansvarsområder ved fagskolen og har i dag ansvar for avdeling for administrasjon og økonomi, samt for blant annet gjennomføring av eksamen og for skolens budsjett og økonomistyring. Eftedal er utdannet diplomøkonom og cand.mag. i økonomisk-administrative fag, og har tatt praktisk-pedagogisk utdanning og utdanning på mastergradsnivå i offentlig ledelse med spesialisering i skoleledelse. Han har variert undervisningserfaring med sju år i videregående skole og om lag ti år med undervisning ved fagskole. Eftedal har tidligere vært sakkyndig for NOKUT ved fagområdeakkreditering og for akkreditering av fagskoleutdanning.

Olga Gjerald

Olga Gjerald er førsteamanuensis i serviceledelse ved Norsk hotellhøgskole, Universitetet i Stavanger. Hun avla sin ph.d. ved UiS i 2010 med avhandlingen «Basic assumptions of service employees: Influence on employee job outcomes». Gjerald har mastergrad i reiseliv fra Høgskolen i Finnmark, samt årsstudium i markedsføring fra Høgskolen i Harstad, i tillegg til en høyere utdanning innen pedagogikk og språkvitenskap fra Murmansk. Før Gjerald gikk over til akademien, arbeidet hun i reise- og hotellbransjen i en årrekke, som vert, guide, tolk, prosjektkoordinator og salgs- og markedsansvarlig. For tiden er Gjerald studieprogramleder for bachelor i reiselivsledelse, redaktør for det internasjonale vitenskapelige tidsskriftet «Journal of Change Management: Reframing Leadership and Organizational Practice», og medlem av UNESCO Chair on Leadership, Innovation and Anticipation. Gjerald har tidligere erfaring som sakkyndig for NOKUT.

Kari Bjørnaas

Kari Bjørnaas er fagansvarlig for økonomiske og administrative fag ved Fagskolen Kristiania. Bjørnaas er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og har en Master of Business Administration (MBA) fra Australian Graduate School of Management. Hun har i tillegg en rekke kortere utdanninger innen økonomi og språk. Bjørnaas har praktisk-pedagogisk utdanning fra Universitetet i Sørøst-Norge. Hun har lang yrkeserfaring fra ulike stillinger innen økonomi, finans og logistikk, blant annet fra disse stillingene: finans- og logistikkjef i Elkem Carbon China, seniorrådgiver i Kjellerinnovasjon AS, direktør i Innovasjon Norge og daglig leder i Norwegian Ammunition Disposal Company AS (NAD) og

deretter i Handy Tech Norge AS. Bjørnaas har vært faglærer i økonomistyring ved Akademiet Privatskole og lærer i økonomi, markedsføring og matematikk ved Rælingen videregående skole.

Edvart Aune

Edvart Aune er medlem av Organisasjon for Norske Fagskolestudenters landsstyre og fullførte en høyere yrkesfaglig utdanning innen «ØK-AD og prosjektledelse» ved Folkeuniversitetets Fagskole AS i Oslo i perioden 2021-2023. Hovedoppgaven hans var: "Organisasjon; utvikling og endringsledelse - Hvordan kan studentdemokratiet bidra til økt kvalitet i utdanningen". Aune er leder av studentorganet ved Folkeuniversitetets fagskole der arbeidet består av blant annet gjennomgang av rutiner, kommunikasjonsløsninger, bistand i videre satsinger innenfor rekruttering av studenter, og implementerer styringsverktøy for studentdemokratiet. Han har tidligere sittet som styreleder og nestleder i andre verv, og har noen års organisasjonserfaring. På vegne av NOKUTs panel representerer Aune studentene.

I tillegg har NOKUT innhentet en uttalelse fra en sakkyndig fagperson:

Synnøve Sunne Hasslan

Hasslan er utdannet med en bachelor i skipsfart og logistikk og en master i maritim ledelse. Ved siden av mastergraden (2019-2021) jobbet hun som vitenskapelig assistent ved institutt for maritime operasjoner. Dette arbeidet besto av prosjektarbeid gjennom Interreg som omhandlet shipping og havner, i tillegg til undervisningsoppgaver innen havnesimulering. Etter fullført mastergrad har hun jobbet som universitetslektor ved institutt for maritime operasjoner på Universitetet i Sørøst-Norge. Arbeidet som universitetslektor har bestått av undervisning i distribusjon og havn, inkludert havnesimulering og oppfølging av studenter i praksis iblant annet shippingselskaper og havner. Hun har også deltatt i prosjekter i rollen som universitetslektor. Ett eksempel er Interreg prosjektet SETS2, som omhandler elektrifisering av havner. Hasslan har i dag også stillingen som programansvarlig for skipsfart og logistikk.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO